

5. BÖLÜM

BEKLENMEYEN TEPKİ

- **TÖREN ALANINA TRİBÜN YAPIMI**
- **SUÇLU, SUÇUNU BİLMİYOR**
- **BEĞENİ VE ELEŞTİRİDE KURAL**

5. BÖLÜM

BEKLENMEYEN TEPKİ

Safranbolu'da 1970'li yılların başında, resmi bayramlarda geçit törenini halkın rahat bir şekilde izlemesi için uygun bir düzenleme yoktu. Kutlamalar genellikle Arslanlar'da, hangi görüş ve gereksinmenin ürünü ise, halen kalıcı bir tesis olarak Luna Park'a tahsis edilen yerde yapılırdı. Kaymakam ve Garnizon Komutanı sıfatıyla Askerlik Şubesi Başkanı ile Belediye Başkanı, tören yerine getirilmiş tahta bir platformdaki üç sandalyede otururlar, önlerinden geçenleri selamlamak için ayağa kalkarlar, halk ise, itiş kakış birbirinin üstünden töreni görmeye çalışırdı. Bu durumdan rahatsızlık duyar ve eleştirirdim.

• TÖREN ALANINA TRIBÜN YAPIMI

Göreve başladıktan 27 gün sonra, 23 Nisan Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nın 54 üncü yıldönümünü kutlanacaktı. Belediye Başkanlığımın ilk haftasında, henüz memur kadrosu sağlanmadığı için, Belediye'de geçici işçi kadrosunda çalışmakta bulunan Mühendis Kemal TUNCER'i çağırdım. Arslanlar top sahasına, Çiçekler'in Şevket'in bahçe duvarının önüne, anfiteatr görünümünde, basamaklı, fazla masraflı olmayacak basit bir tribün yapılmasını ve 23 Nisan öncesi mutlaka bitirilmesini istedim.

Fen İşleri'nin tüm kadrosu seferber oldu, Temizlik İşleri'nden de işçi takviyesi yapıldı, Belediye'nin iki damperli kamyonuyla inşaat malzemeleri taşındı. 21 Nisan günü tribün tamamlandı. Basamaklara, beton zemin üzerine, rahat oturabilmek için boydan boya 5X10 ağaç direkler yatırıldı. Böylece 100'den fazla kişinin, oturarak töreni izleyebilme olanağı sağlandı.

Ulu Önder Atatürk'ün çocuklara armağanı 23 Nisan Bayramı'nı, özellikle çocukları ana okulunda veya ilkokul çağında olan ana babalar, haklı olarak mutlaka izlemek isterler; bu bayrama doğal olarak büyük ilgi gösterirler.

23 Nisan 1974 günü saat 9.00 sıralarında tören alanına geldiğimde, yapılan tribünü hemşehrilerimizin tamamen doldurduğunu, sadece en üstte, ortada protokol için düşünülen geniş alanın boş olduğunu gördüm, buraya sadece üç sandalye konulmuştu. Bu ilk uygulamaydı, görevliler düşünememişlerdi. Zabıta memurlarına, yakındaki Halk Eğitim

Merkezi'nden yeter sayıda sandalye getirmelerini, protokol bölümüne sıralamalarını söyledim.

Böylece, arzu ettiğim biçimde çok sayıda hemşehrimizle birlikte, Kaymakam, Askerlik Şubesi Başkanı ve Belediye Başkanı dışında, İlçe protokolünü oluşturan Savcı ve Yargıçlar ile Daire Amirleri de oturarak töreni izleyebildiler. Hiç kuşkusuz yapılan tribün yetersizdi; yine de halkın büyük bir bölümü töreni ayakta izlemek durumunda kaldı.

23 Nisan 1974 - Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda Safranbolu'da ilk tribün

Daha sonra 1980'li yıllarda Erdoğan CAYMAZ'ın, 1990'lı yıllarda da Mustafa EREN'in Belediye Başkanlıkları döneminde, çok isabetli bir düşünceyle, Arslanlar alanında, çok daha fazla sayıda kişinin yararlanabileceği, çok daha mükemmel tribünler yapıldı ve Safranbolu'nun bu konudaki gerçek ihtiyacı, ancak o dönemlerde karşılanabildi. Benim yaptığım bir ilk düzenlemeydi; bir başlangıçtı. Ancak, Belediye Başkanı olarak karşılaştığım ilk tepki de, bu bayram tribününden kaynaklandı.

● SUÇLU, SUÇUNU BİLMİYOR!

23 Nisan Bayramı'nın ertesi günü Belediye Meclisi üyesi bir arkadaşımın işyerine uğradım. Bana ilgisiz davranıyor, konuşmuyordu. Başka şeylerle meşgul oluyor, kendisinden hiç bekleyemeyeceğim davranışlar sergiliyordu; şaşırılmışım, bir anlam veremiyordum. Ne oldu, ne oluyorsun

türünden ısrarlı sorularım karşısında, bir ara “*Sen suçunu bilirsin*” yanıtını verdi. Acaba ne suç işlemiştim?

Israrla sormama karşın, suçumu söylemiyordu; öğretmeni tarafından suçunu itiraf etmesi beklenen bir ilkokul çocuğu konumuna düşürülmüş, güç durumda bırakılmışım. Daha fazla orada kalmayı onuruma yediremedim, Belediye Meclisi üyesi arkadaşımın işyerini terkettim.

Ne olmuştu; böyle bir tepki nereden kaynaklanıyordu? Bilmediğim veya bilmeden yaptığım hangi davranış suç olarak yorumlanıyordu. Yoksa bir üçüncü kişinin bana affettiği, ancak benim ilgimin olmadığı bir olay mı söz konusuydu? Uzun uzun düşündüm, bu sorularım mutlaka yanıtlanmalıydı, içim içimi yiyordu.

Telefonla sordum; ısrarlarım üzerine suçumun, bayram günü, yeni yaptırdığımız tribünde eşine yer ayırmamam olduğunu; kenardan, ayakta bayramı izlemesinden dolayı eşinin çok üzüldüğünü öğrendim. Çok ilginç bir durumdu. Başka Belediye Meclisi üyelerinin eşlerine tribünde yer ayrılır da veya Belediye Başkanının eşi de dahil, kimilerine özel yer ayrılır da, sadece onun eşine yer ayrılmaz; ancak o takdirde suçlamada bulunmakta haklı olabilirdi.

Oysa, Belediye Başkanının Ana Okulu öğrencisi kızı Tansu, yandaki fotoğrafta görüldüğü üzere, arkadaşları Semra ve Sema ile şiir okurken, onun annesi de tribünde değildi; ayakta, halkın arasında kızını izlemişti. Yeni yaptırılan tribüne kim erken gelmişse oturmuştu; halka açık bir mekanda özel yer ayrılması ve oraya kimsenin oturtulmaması gibi bir uygulama olamazdı. Üstelik biz “*halkçı*” değil miydik, aslında halka dayalı bir yönetim anlayışı da bunu gerektirmez miydi? Meclis üyesine bunları söylesem de tatmin edemedim eşinin tepkisini dile getirmeğe devam ediyordu. Evine telefon ettim, aynı gerekçeleri eşine de anlattım.

BEĞENİ VE ELEŞTİRİDE KURAL

Tribünde yer ayırmama olayı, Belediye hizmeti olarak çok güzel, çok yararlı işler yapılırsa da, herkesi memnun edebilmenin mümkün olamayacağını ve kimilerinin kendilerine hep özel ve ayrıcalıklı işlem yapılmasını beklediklerini gösteren ilk örnekti. İleriki yıllarda benzer başka

olaylar da yaşadım. Sonuçta şu gerçeği öğrendim: Önemli olan çoğunluğun memnuniyeti olmalıydı, başarının ölçüsü, memnun kalanların sayısı ile doğru orantılı oluyordu.

Aslında eleştiri öncesi, kişiselikten uzak, objektif değerlendirmelere gidilirse, ancak o zaman doğru bir yol izlenmiş olabilir. Kişisel istekleri karşılamayan veya onlara ters düşen uygulamalar söz konusu olduğunda, duygusallıktan uzaklaşamazsa, herhalde susulmalıdır.

Ayrıca eleştiren, eleştirmeden önce, kendini eleştirilenin yerine koymalı, onun yerinde olsam, onun içinde bulunduğu koşullarda ben nasıl davranırdım diye kendi kendine sormalı; vereceği yanıtı göre davranışlarını yönlendirmelidir. Son yılların moda deyimiyse, “*empati*” yapmalıdır.

Nitekim, kamuda denetim görevine yeni başlayanlara, kıdemli denetçilerin ilk tavsiyesinin de, denetlenenlerin işlem ve eylemleri hakkında, kendinizi onların yerine koymadan ve buldukları koşulları sağlıklı biçimde değerlendirmeden hiçbir yargıda bulunmayın biçiminde olması, aynı görüşten kaynaklanmaktadır.

Ancak, politikada aynı kuralların geçerli olmayabildiğine de, tribün olayının başka benzerlerini yaşadıkça inanacaktım. Ayrıca, çok sık yinelenen “*politikacılar yaptıklarıyla değil, yapamadıklarıyla değerlendirilirler*” ya da “*başardıklarıyla değil, başaramadıklarıyla yargılanırlar*” sözlerinin boşuna söylenmediğini de öğrenecektim.

İsmet SARAÇOĞLU Koleksiyonundan Safranbolu'nun eski bir görünümü
Ödünsüz uygulanacak ilke: Eski kente çağdaş yönetim